

คู่มือการปฏิบัติงาน

การจัดทำแผนปฏิบัติการ ๔ ปี / ประจำปี

หน่วยงาน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
๑. วัตถุประสงค์	๓
๒. ขอบเขต	๓
๓. คำจำกัดความ	๓
๔. ความรับผิดชอบ	๓
๕. ระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๔
๕.๑ ผังกระบวนการ (Work Flow)	๔
๕.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๕
๖. มาตรฐานการปฏิบัติงาน	๕
๖.๑ ข้อกำหนดที่สำคัญ	๕
๖.๒ ตัวชี้วัดที่สำคัญ	๕
๖.๓ จุดควบคุม	๕
๗. ระบบติดตามประเมินผล	๕
๘. เอกสารอ้างอิง	๖
๙. การจัดเก็บและเข้าถึงเอกสาร	๖
๑๐. แบบฟอร์มที่ใช้ (ถ้ามี)	๗

	คู่มือการปฏิบัติงาน	เลขที่เอกสาร
	หน่วยงาน : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	
	กระบวนงาน : การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี / ประจำปี	แก้ไขครั้งที่ ๑

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติราชการตามกรอบภารกิจของส่วนราชการในช่วงระยะเวลา ๔ ปี และใช้เป็นกรอบคำของบประมาณประจำปี

๒. ขอบเขต

การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี/ประจำปี เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๖ ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ ๔ ปี ให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติราชการตามกรอบภารกิจของส่วนราชการ หลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประกาศแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว โดยการจัดทำตามแบบฟอร์มที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด มีการประชุม/ชี้แจงและดำเนินการร่วมกับหน่วยงานในสังกัดฯ นำเสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบ จัดส่งแผนปฏิบัติราชการให้สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงบประมาณ และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์กระทรวงฯ

๓. คำจำกัดความ

๓.๑ แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี เป็นแผนปฏิบัติราชการที่ส่วนราชการ (กระทรวง/กรม) แปรผลมาจากแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล แสดงภารกิจที่ส่วนราชการจะดำเนินการตลอดระยะเวลา ๔ ปี เพื่อสนับสนุนการบริหารประเทศของรัฐบาลให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย สำคัญในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี จะแสดงให้เห็นถึงการแปลงประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์หลัก (ระดับชาติ) ที่ส่วนราชการเข้าไปเกี่ยวข้องไปสู่ “ภารกิจ” ที่ส่วนราชการต้องดำเนินการ โดยส่วนราชการต้องนำเสนอประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ที่จะทำให้ภารกิจนั้นบรรลุผลสำเร็จ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดผลสำเร็จของภารกิจเหล่านั้น รวมถึงผลผลิต/โครงการสำคัญ ที่ส่วนราชการจะจัดทำ เพื่อรองรับงบประมาณสนับสนุนในระยะเวลา ๔ ปี

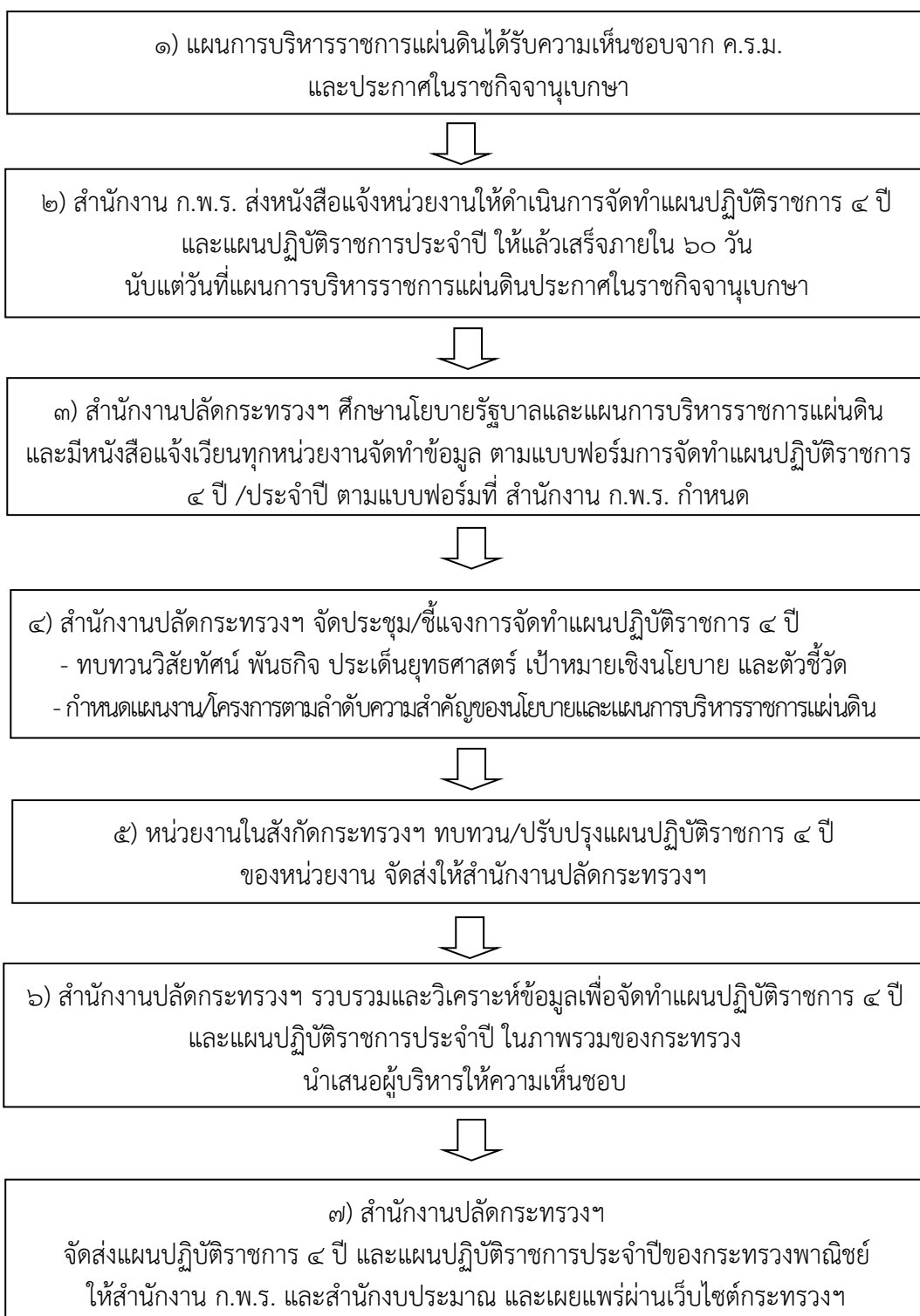
๓.๒ แผนปฏิบัติราชการประจำปี เป็นแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ (กระทรวง/กรม) ที่แสดงให้เห็นถึงภารกิจที่จะดำเนินการในปีใดปีหนึ่งที่กำหนด ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปีของส่วนราชการนั้น โดยจะมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี แต่จัดทำเป็นแผนประจำปีที่ละเอียด และชัดเจนขึ้น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเป็นกรอบในการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ

๔. ความรับผิดชอบ

กิจกรรม	เป้าหมายของกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี/ประจำปี ของกระทรวงพาณิชย์/สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	แนวทางปฏิบัติราชการตามกรอบภารกิจของส่วนราชการในช่วงระยะเวลา ๔ ปี และใช้เป็นกรอบคำขอของงบประมาณประจำปี	๑. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน ๒. กลุ่มงานพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์

๕. ระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ ผังกระบวนการ

๕.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ๑) คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประกาศแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว
- ๒) สำนักงาน ก.พ.ร. มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่แผนการบริหารราชการแผ่นดินประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี
- ๓) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ ศึกษานโยบายรัฐบาลและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และมีหนังสือแจ้งเวียนทุกหน่วยงานจัดทำข้อมูล ตามแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี /ประจำปี ตามแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ของสำนักงาน ก.พ.ร.
- ๔) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ จัดประชุม/ชี้แจงการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ เพื่อ (๑) ทบทวน/กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายเชิงนโยบาย และตัวชี้วัด และ (๒) กำหนดแผนงาน/โครงการตามลำดับความสำคัญของนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน
- ๕) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ ทบทวน/ปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปีของหน่วยงาน ตามแบบฟอร์มจัดส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงฯ โดยหน่วยงานในกระทรวงฯ
- ๖) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ในภาพรวมของกระทรวงฯ นำเสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบ
- ๗) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ จัดส่งแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวงฯ พาดิขย์ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงบประมาณ และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์กระทรวงฯ

๖. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

๖.๑ ข้อกำหนดที่สำคัญ

- ๑) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๖ ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ ๔ ปี ให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติราชการตามกรอบภารกิจของส่วนราชการ หลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการบริหารราชการแผ่นดิน และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประกาศแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว
- ๒) สำนักงาน ก.พ.ร. มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการฯ ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่แผนการบริหารราชการแผ่นดินประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- ๓) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ มีการหารือแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการฯ ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อประสาน ชี้แจง และดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการฯ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดฯ

๖.๒ ตัวชี้วัดที่สำคัญ

- ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติราชการกระทรวงพาดิขย์และสำนักงานปลัดกระทรวงฯ

๖.๓ จุดควบคุม

- การนำเสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบภายในระยะเวลาที่กำหนด

๗. ระบบติดตามประเมินผล

- การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงาน (Action Plan)

๘. เอกสารอ้างอิง

๘.๑ กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้กองยุทธศาสตร์และแผนงาน มีหน้าที่และอำนาจ จัดทำและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง รวมทั้งประสานแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวงไปสู่การปฏิบัติ ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

๘.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ *มาตรา ๖๔* บทบัญญัติในหมวดนี้ เป็นแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน และ*มาตรา ๖๕* รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว และ*มาตรา ๗๖* รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนา เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๓ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๒๕๔๖ หมวด ๓ การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

๘.๔ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนี้ *ข้อ ๘* ให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีฯ ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ (๑) แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่แผนการบริหารราชการแผ่นดินประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๒) แผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้จัดทำและเสนอรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีงบประมาณต่อไป และ *ข้อ ๙* ในระหว่างการปฏิบัติตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าคณะรัฐมนตรีมีมติให้มีการปรับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้เหมาะสมกับนโยบายของรัฐบาลหรือเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดินตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีฯ

๙. การจัดเก็บและเข้าถึงเอกสาร

ชื่อเอกสาร	สถานที่เก็บ	ผู้รับผิดชอบ	การจัดเก็บ
๑. แผนปฏิบัติราชการกระทรวงพาณิชย์	เว็บไซต์กระทรวงพาณิชย์ : http://www.moc.go.th/index.php/moc-about/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๓๙-๒๔/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๔-๑๘-๔๓.html	กลุ่มงานพัฒนา นโยบายและ ยุทธศาสตร์	ไฟล์ PDF
๒. แผนปฏิบัติราชการสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	เว็บไซต์สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ : http://www.ops.moc.go.th/more_news.php?cid=๓๖๕	กลุ่มงานพัฒนา นโยบายและ ยุทธศาสตร์	ไฟล์ PDF

๑๐.แบบฟอร์มที่ใช้

แบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติการ ๔ ปี ของสำนักงาน ก.พ.ร.

สิ่งที่ส่งมาด้วย
องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. .... ระดับกระทรวง และกรม
<ol style="list-style-type: none"> 1. คำนำ 2. สารบัญ 3. วิสัยทัศน์ 4. พันธกิจ/ภารกิจหลัก 5. ประเด็นยุทธศาสตร์ 6. เป้าประสงค์ 7. ตัวชี้วัดและเป้าหมาย 8. กลยุทธ์ 9. แบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี 10. ภาคผนวก (ถ้ามี)
หมายเหตุ 1. ให้ส่วนราชการจัดส่งแผนปฏิบัติการ 4 ปี พร้อมไฟล์ จำนวน 3 ชุด 2. สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี ได้ที่เว็บไซต์ www.opdc.go.th
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ก.พ.ร.</div>
1
แบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. .... ระดับกระทรวง และกรม
วิสัยทัศน์ .....
พันธกิจตามกฎหมาย / ภารกิจหลักของหน่วยงาน 1. .... 2. .... 3. ....
<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;">   •เป้าประสงค์ •ตัวชี้วัดและเป้าหมาย   </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> กลยุทธ์   • .....   • .....   </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม   .....   </div> </div> <div style="text-align: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;">   •เป้าประสงค์ •ตัวชี้วัดและเป้าหมาย   </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> กลยุทธ์   • .....   • .....   </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม   .....   </div> </div> <div style="text-align: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;">   •เป้าประสงค์ •ตัวชี้วัดและเป้าหมาย   </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> กลยุทธ์   • .....   • .....   </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 30%; margin: 0 auto;"> โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม   .....   </div> </div> </div>
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ก.พ.ร.</div>
2

*****

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑